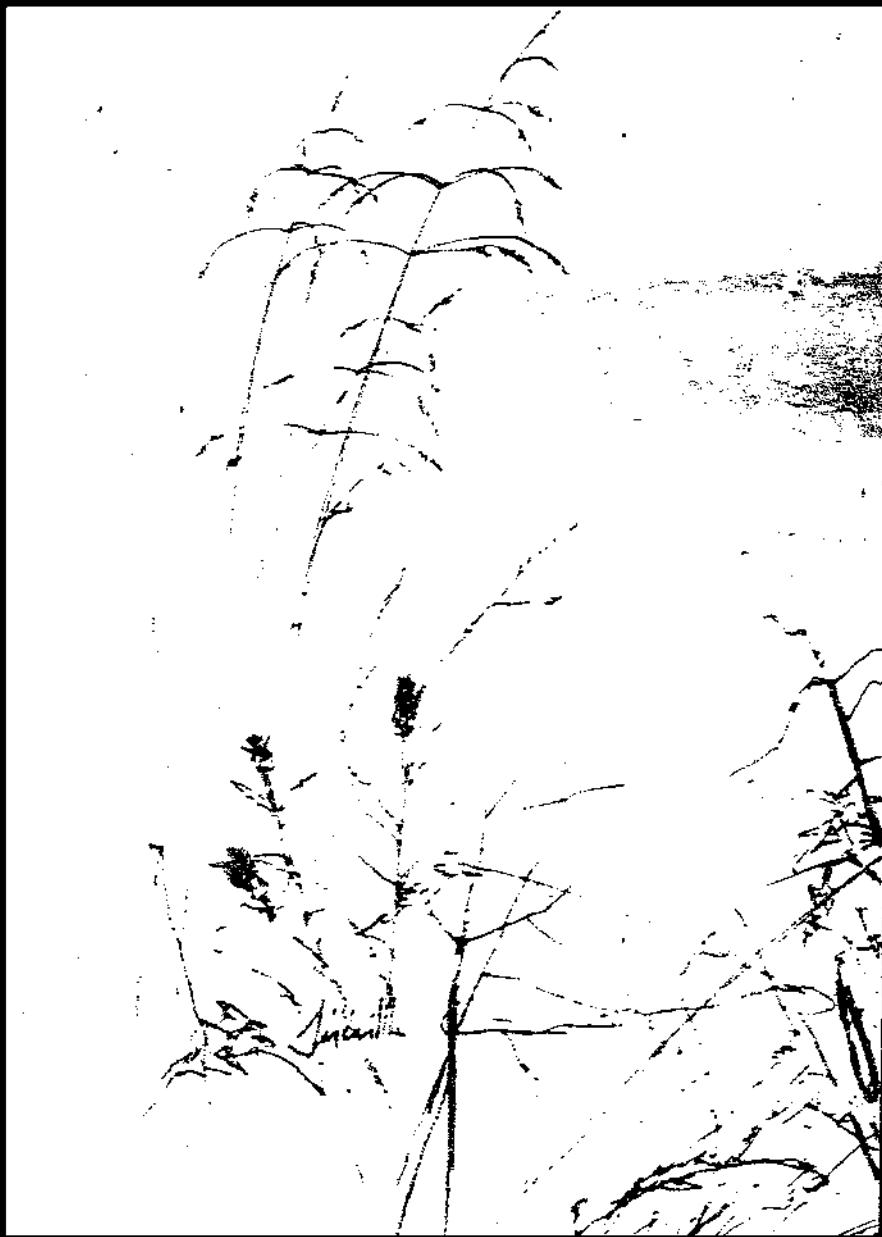

ماویلر

ح. ر. ب. ح.

ح. د. سحر

ما ويلى

شعر مجموعه‌سى

بو دفترچه‌ده چاپ اولموش شعرلرین تاریخى معلوم دگىلدىر.
اما بو شعرلر بوتونلۇگىه انقلابدان قاباقكى اىللەرە عايىلدىر.
(دەن ۱۲۵۷ يە قىدرى)

□ انتشارات فرزانه - روبروی دانشگاه تهران

- ماويلر
- حميده رئيسزاده (ح. ر. سحر)
- چاپ اول، ۱۳۶۵
- خروفچيي پيشگام
- چاپ گوته
- تيراز ۵۰۰ نسخه

{

بو مجموعده:

۵	بوجولان آخشام
۶	آى باجاسى
۷	آنند اپچىرم
۱۰	بىر شوشە كولاب كىمى
۱۲	هانسى يوللاردان گلىرسن
۱۴	كۈزله بىر سنى
۱۶	الىنى وئر منه
۱۸	بىر اووج خاطره
۲۰	كۈچدىن قالان دورنا
۲۲	ياشلى باخىشلار
۲۴	سسىن گلسىن
۲۶	آى كىچىلىر
۲۸	سېنىق پىمانه
۳۰	منى سىسلە
۳۲	ياشىل احساسلى
۳۶	آغلاماق ماواسى
۳۸	ماچاناجان؟
۴۰	قارا بايراق گىنجىلر
۴۱	كىلە نارين چىچىكلرى

۴۳	اینانمیرام
۴۵	یالان
۴۷	قورخو
۴۹	گونش بایداسى
۵۱	سۆزلىر
۵۳	گونش اوسته کۆلگە
۵۵	آغليا بىلسىدەيم
۵۶	گىنجلەر
۵۸	شىپىتلەر آجى
۶۰	ایتگىن اولدۇز
۶۲	بولودلار انتظار يىندا
۶۴	سۇوكى
۶۵	يانار داغ
۶۷	انتظار
۶۸	كىل كىمىدلەر
۷۰	حىسرەت
۷۱	«ساھر» ^۵
۷۲	گىنچە دىوارى
۷۵	دۇنۇم دۇنگەسى
۷۶	يانار خامىرە
۷۸	دلى

بوغولان آخشام

وارلیفیم داغلاردا چنه بنزه بیر،
کوژهللر تئلیندە دنه بنزه بیر.
غربت پنجه سیندە بوغولان آخشام،
حسر تە، نیسگىلە، منه بنزه بیر.

آى باجاسى

كىنچەدىر ...
باخىرام آى باجاسىندان
باشقا بىر ماوى كۆيە.

اوردا دا وار ائله بیل:
گئجه یوردون قانا دؤ نموش دنیزیندن
نئچه بیر غملی بولود،
چنلى داغ،
قانلى سؤيود.
گئجه دير ...
با خيرام آى با جاسيندان
با شقا بير ماوى گؤيه.

آند ایچیرم

دالغالى گۈللىرىنه آند ایچيرم
داممالى اللرىنه آند ایچيرم

قويماريق باغلى قالا قوللاريميز،
قورو ياكول-بوتاميز، خوللاريميز،
يئته دوستاق دىبيينه يوللاريميز.
باغلانان قوللارينا آند ایچيرم،
كسيلن يوللارينا آند ایچيرم.

قويماريق آل گونشين رنگى سولا،
كورخولوق يوردو موزا كۈلگە سالا،
چن توتا آرزو يولون، گۈز قارالا.
أغاران تئللرينه آند ايچيرم،
چن تو تان بئللرينه آند ايچيرم.

قويماريق غم دنيزى دالغالانا،
كىتىرە تولكو فئلى خلقى جانا،
او دوموز او زگە او جاغىندا يانا.
سارالان گوللرينه آند ايچيرم،
سارى بولبوللرينه آند ايچيرم.

يازاريق قوچ نبى نين شانلى سۈزۈن،
چالاريق سازدا ائلين جانلى سۈزۈن،
دو ياريق خان آرازىن قانلى سۈزۈن.
سارالى سئللرينه آند ايچيرم،
يارالى ائل لرينه آند ايچيرم.

بىر شوشە گولاب كىمى

داغ داياقلى كورەك،
ابريشم دويغولو اورەك،
ديله سيفماز ديلك تاك سارسيلماز كولك
ديله ييرم.

زامان دونگه سینده سولماز گول،
محبت گئنيش ليگينده كونول،
كينه كدريندن كونلو كول
ديله ييرم.

پولادتك اراده،
بيير شوشه گولاب كيمى ساده انسان
ديله ييرم.
پاساژ قاباغيندان، پاساژ قاباغينا چاتماق،
ساوالان دايانا جاقلى ياشاماق،
چتین يولايولداش ديله ييرم.
چتین يولايولداش...
.

هانسى يوللاردان گليرىن

سيغما يير ايستكلىم منطقلىرىن اركانىنا
ايسته يير عنوان اولام ديوانه لر ديوانىنا
سن آچان گوندن قاپانمىش يوللارى رؤيالره
مىن دىلек ايلمك لە نىر هردم كونول دامانىنا

هانسى يوللاردان گلىرسن گۈيده اولدوزلار گولور
چن دوشور حسرت قباسىندان باخىش ميدانينا
سن دوننلر باغچاسىندا اكدىگىم بير آرزوسان
كىئىج بئجردىن دوشىمەدى كۆلگەن كۆرۈش ايوانينا
دامىجى_دامىجى قان دامىركن، قلبىمىن پىمانەسى
دالغا_دالغا يوكسلير ميدان وئرير توفانينا
قوى اورهك درىايى عشق اولسون، بوتون وارلىق گمى
قوى چئويرسىن دالغالار دونيانى قان عمانينا

گۈزلە يىر سنى

يورغون گمىچىلر گۈزلە يىر سنى
قوندار بىئل ايشچىلر،
جوان ايشچىلر.

ياشاماق حاققىندان پايسىز اوره كلر ،
اوغوشموش ، داياقسىز سايسىز اوره كلر .
حسرت گدىگىنده گۈزلە يېرى سنى .
سن سىزلىك قورخوسو .
(نه دئىييم آخى)

.....
كۈزلەيم كۈزلە يېرى
قىناما منى .

الىنى وئر منه

اڭلىمىن گوللرى سولمايان كىمى،
درىالار او سگو يه دولمايان كىمى،
تو تولوب اوره گىيم اولمايان كىمى،
او چماقدىير دىلگىيم قانات وئر منه!

غۇم توزۇن آپارمىر گۈزۈمۇن سىئى،
سوسىدوروب دىلىمى نەھلىك فىئى،
دردىمى سىزلا يېر سازىيىن تىئى،
دىلىمەن توکىنمز حىات وئر منه!

چال سازى سىسىنده سۈزۈمۇ دئىيىم،
قان رنگىن گۈستەرەن دۇنومۇ گئىيىم،
واردىر چارپىشماغا ھەلەلىك ھئىيىم،
گىدىرم چىلى يول قىرات وئر منه!

جانىملا وارلىغىيم، وارىم دىدىشىير،
اوخ قالىب سوموكدە يارا بىتىشىير،
حىاتىم بوش—بوشا باشا يئتىشىير،
بوسون گونلەيمدە ثبات وئر منه!

قولوما قارداشدان داياق اىستىرم،
دىلىمە ئىلىمەن ساياق اىستىرم،
دنىزلىر تو توملو چاناق اىستىرم،
دردىمى يازماغا داوات وئر منه!

بىر اووج خاطره

سۇزلىين گۈزلىيە ايل گىنچەدە دان تۈرەدىر .
سنه وورغون اورهكىيم چان يئرىنه جان تۈرەدىر .
بىلىرم هجرينه دۈزمك يېتىرەر وصلە منى ،
نېجەكى داغ دۇزومو سىنەدە ولقان تۈرەدىر .

او توراق ائیله بیر هجریندہ زامان قافله‌سی،
یوخسا او مید و صالحین منه درمان تؤرهدیر.
نییه بیهوده تو مارلیر با خیشین گوزلزیمی؟
بو او وندورماق او ره کده یئنی توفان تؤرهدیر.
سن بیلیرسن کی منیم قلبده آرامیم یوخ،
اودا دوران کیمی غم ساغرینه قان تؤرهدیر.
دو لانیرسان گئجه-گوندوز اوچان افکاریم ایله،
خیالیم قلبیمه سندن سر و سامان تؤرهدیر.
راضی سان گل قو نوشاق، یوخسا دایانما سو شاق،
سانماکی دویماماغین عاشیقه افغان تؤرهدیر.
سن منیم سن، منی سنسیز قویا بیلمز دوران
بیر او وج خاطره قلبیمده سنه جان تؤرهدیر.
قلبیمین قات-قاتینا قان کیمی یاتدین، دئمه‌دین:
سور و شوم قلبی دنیز تو تاماگا امکان تؤرهدیر؟
قلمیم تنگه گلیر دویقولاری یازماق اوچون،
بیر با خیش دال غالارین مین بئله دیوان تؤرهدیر.
قلمیم چاشدی «سر» با شلا دی دیوانه لیگه،
قوی او جالسین سسی یار شانینه شایان تؤرهدیر.

كۈچدن قالان دورنا

قوجا آجاج ياواش – ياواش
يارپاقلارين قولاغينا پىچىلدايىر.
يئل أىلەنير، قولاق آسىر،
گۈيدە بولود فيكىرە دالىر،
بولاق آغىر-آغىر
آخر،

عشقە داياقت داغلاريمى توتوب دومان،
آرزو بويلو چارداغىمى يىغىب خزان.

هردن اورهك گيلئيله نير:
باش گؤتوروب گئدم گرك!
من دئييرم يانا-يانا:
دايان اورهك! داييان اورهك!

خزان چاغى اسن يئلين چىلغىن لىغىن آنلاسايدىن
دئمزىدىن كى گئدك اورهك.
ايلقارى نئيلەيك اورهك؟
دورناكىيمىن كۈچن قوشلار،
نه آنلايىر خزانلاردا يازى ايتىگىنلىرىن سۆزون.
ياز قوشلارى گۈرسە خزان يومار گۈزون.
من كى دورنا دئىلىم اورهك،
فيير تىنالار ذىروه سينه ائلچى اولان،
يار پاقلانان تورپاقلارين يولچوسو يام.
كۈشلىرىن اىچگى سينه چاناق اورهك،
دېلك بويلو داغلارىما داياق اورهك،
يازا وورغۇن قوشلار ايله آياق اولما!
گئدرگىلر اوره گىنه قوناق اولما!

من كى سنى ساتمامىشام يالان-يالان دويفولارا،
منى يالان سئودالارين دىيزىنە آتما اورهك!
منى يازا ساتما اورهك!

ھېچ بىلىرسن نه فيير تينا قوپا جاقدىر
بولاق دۇنوب، بولانىق سئل اولان زامان.
خزانلارين كۈزە للىگىن دويان، داييان!
خزانلارا اويانلارين آرزو بويون خزان يئلى يىغانىدا،
يىخىلماغا گولەر، دورار

دوروب، گینه سینه گئریب، او جالماغا فیکیر قورار.
من کی دورنا دئیلم اورهك
وارلیغیمی خزان یئلی اولوشگەدیب،
دیلک منی کدرلرین دؤنگەسیندە قويوب، گئدیب.
من نه بیلیم

بلکەدە ياز سورگون ائدیب منی خزان تورپاغينا،
بلکە باغان قويمابیدير حاصار لارین دالدارسيندان
بويلان ناراق
باخام يازين باغلارينا.

بلکەدە او

كۈچدن قالان دورنا منم.

ياشلى باخىشلار

كۈرپە المرين بارماقلاريندا
قان قورو ياندا،
ياشلى باخىشلار
دostاق يولونا باغلى قالاندا،
كورخو المرى
قالخان قامته تور تو خوياندا
كىنه ده
منين قارا باليفين يادимا دوشور.

سسىن گلسىن

او ساندىن سن ده آخىردا زەھەرنىمىش بولاغلاردان
قانادلارين اوچار- اوچماز كۈچورسن قانلى باغلارдан
اۋزون يولدا گۈزون دالدا كىچىرسن قارلى داغلاردان
تىكานىقلار ديارىندان اولان كۈكسۈ يارا بولبۇل
ائشىتىمىشدىم كۈچردىن، گىئىرسن سن هارا بولبۇل؟

گئدیرسن گئت دالا باخما، قاباقلاردان سسین گلسین
بولانماز غنچه قانيندان بولاقلارдан سسین گلسین
قفسدن جان قوتار سوسماء، او زاقلاردان سسین گلسین
سازىن نيسگىللە سيزلانسا او زون دۇندر بورا بولبۇل
آماندىر قويما يوردون تك سنى غربت يورا بولبۇل
گئت اوردا سال هاراي، سىسلن نە او دوشدو بورا سوپىلە
اسىلدى اللې مىن بولبۇل بوداقلاردان دارا سوپىلە
کونشىدە ظلمىدىن سۈندو او زو اولدو قارا سوپىلە
دئنن گىلى ئىليم يوردوم بو ظولمىتدىن زارا بولبۇل
او جالمىش نالەنى سازدان دولان سال داغلارا بولبۇل

آى كىچىلىرى

اوزاق ايللىر
ياخىن گۈيىدە

مەربان آى يارىسى نىن دالىسىنجا دولاناندا،
باليقلى چاي قىراغىندا
بالابان چالىنان ايللىر.

أغزيمداكى ساققىز سئوينج،
جيبييىمده كى بىش قيرانلىق امنيتىيم.
يارى گئجه

اوستومو باسىرلان اللر
سيگار اىيپيلن قارىشان عاطفه يدى.

نه أغزيمدا ساققىز يم وار،
نه جيبييىمده امنيتىيم،
نه محبت اىيلى يورقان.

چاى اىچىيندە
قان اىچىلىرى

مېندار قوشلار دىمىدىگىنده.

قاش - قاباقلى
اوزاق گؤىدە

آى كىچىلىرى،
بايقوش اوولتوسو گلىرى.

سینیق پیمانه

اوزمەرم دونيادن ال، يوخ الدە واريمسان منيم.
دار دونيادا اولان دار و نداريمسان منيم.
دوزدوم ال چاتماز ليغاسندن قالان دونيالارى،
تك اورەك بىلسىن گرڭ گىزلىنجە ياريمسان منيم.

عشقه سؤز وئردیم سینیق پیمانه نی سیندیر میام،
باشقى ايلقار ايله سارسیلماز قرار يمسان منیم.
قویما حسرت بوقچاسیندا عشقى پنهان ائيله يیم،
سیفماز هئچ ابعاده گیزلین آشکار يمسان منیم.
ذیروهله آلقیش دییه باش قالدیرر دیدارینا،
سن بیل اولدوز لار دایانما افتخار يمسان منیم.
هر خيالدان تور قوروپ، شعرى شكار ائتمك دئدیم،
گؤر دوم ان گؤیچك شكاريم، شاهکار يمسان منیم.
سوئیله دین عاشيق كئچر دار و نداريندان «سحر»،
يوخ آماندير! سوئیله مه! دار و ندار يمسان منیم.

منى سسله

کدرلى كۈنلۈمە او دلو نوالردن صلا بىسلى!
منى چىلى او جا داغلار دالىندان ساز ايلن سسله!
دولو بدور سوز ايله سازىن،
نه دير عاشىقلە رازىن؟
نوالردن يقين ديركى قالىن مى بىسلى يېر سازىن.

عطش ناقه گئدن سمته

طر بدن يول کسیر سازین،
اسیر سازین.

ابد يوردوندا جانلانمیش نوالردن ازل ایزله!
گؤتور سازی غزل بسله!
غزلدن ده گۈزەل بسله!

گینه سۈزىلدە بىللەنمىز محبىتدىن كىرىلى بىر اثر گۈستە!
گینه سۈزدىن بىر گۈستە!

دانىش سازلان:

صداقت منزلى بوشدور،
بو ماوايە گئدن يوخدور،

سوروش سازدان:

آداملاрадا مروت بىس نەدىن يوخدور؟

گینه آل آرشەنى سازين دامارىندىدا دولاندىر چال!
گینه بىر پىس زاماندىر چال!

گینه ظولمت ديارىندىدا قالان جانلار تالاندىر چال!
آماندىر چال!

گینه دوستاق يولوندا باغلى قالميش گۈزىلە خاطر،
اورە كلردىن قالىب غمبادە دونموش سۈزىلە خاطر،

قارانلىق چىلى يوللاردا طريقى دوزلرە خاطر،
دومانلى گۈزلرە خاطر
سازى سوسدورما دىللەدىر!
سۈزو ساز ايله بىللەدىر
الىن آلقان ايله بايراق ائدن انسانلارا خاطر،
كىنجى كوندو زدن اوْتروچىرپىشان أصلانلارا خاطر.

ياشيل احساسلى

كىنه نيسكىيل لچگىن سالدى خزان
آچمامىش غنچەلرى چالدى خزان
منى ده جايناغينا آلدى خزان
ياشيل احساسلى چمن ساخلا منه

يالانا دوزلوگ اوخو، ائتسه اثر
كول بيتىب، غنچە گولوب، آچسا سعر
بىر دە گۈركىلى اورەك گۈرسۈن اگر،
او اورەكلىرىدە وطن ساخلا منه

سۆزلىين سينهلىرە كۈز قالادار
دو يغۇنو توشكىلۇ كۈزدىن جالادار
اونداكى سۆز گونشى چالخالادار
سۆزىدە اولدوزكىيمى دن ساخلا منه

داياغ عنوانلى داغ آوارەسى ام
قارا گونلرده آغ آوارەسى ام
بىر گولوشلوگ دوداغ آوارەسى ام
غىملرە قارشى گولن ساخلا منه

دېميرم خوشلۇغا ياد ائت، يادا سال
غم او نوندە آديمى فريادا سال
منى دە غم بولوشىنده آدا سال
بىر اورەك پايلى معن ساخلا منه

بىر دايىان، ذىروه يە دىز قوى گلىرم
سانماكى خستەيم اىز قوى گلىرم
بىر چاناق سوزىدە دنىز قوى گلىرم
بىر دۇيوش ميدانى چن ساخلا منه

او جالىغىلاردا اىزىن وار دئىه رك
چىيخارام داغلارا يار— يار دئىه رك
كىلەرم غربت ائوين دار دئىه رك
و سەن عنوانلى كفن ساخلا منه.

اغلاماق ھاواسى

يارىن يارى گلير دىيە
داغدا شلالەلر گولور.

يار دوداغى گولور دىيە
باغداكى لالەلر گولور.

يار ياريلان گولور دىيە
الدە پىالەلر گولور.

يار كولوركىن

اوزلر كولور،

كۈزلر كولور،

دوداقلاردا سۈزلر كولور.

هانسى لاله آياقلانىب؟

آغلاماق هاواسى گلىرى.

هاچانا جان؟

سارسیلماز داغلارین ذیر و هسین دئدیم،
دیزلریم یورولوب بوکولن زامان.
لحظه‌لر اوستونه

کنجه‌لر بویو

ظلومت قارقیش کیمی تؤکولن زامان،
صاباحین، گونشین جلوه سین دئدیم.
سئو گینین گؤرو شه گلمه سین گرک
هاچانا جان دئمك؟
هاچانا قدر؟

قارا بايراق گئجهلر

کينه دونياكىمىي باغرىم دارالىب،
قولاغيم سىسده، گۈزۈم يولدا قالىب.
سيزلايىر سازكىمىي غىمن اوورەكىم،
هانسى عاشيق او نو حىرتله چالىب؟

کیم آچیب غم قاپی سین وارلیغیما؟

نییه ایستك قاپی سی باغلی قالیب؟

گینه حسرت، گینه آخشام، گینه غم.

گینه دویفوکولو کوکدن سارالیب.

نه دیلک باز لیغى دیر چىلغىن اورهك؟

من اوچون عرصە دونیا دارالیب.

یورما يار-یار دئىهرك يار اورهكىن

اودا اوْز ایستە گینه فيکرە دالیب.

سحر اولسامد! يالان، وارلیغیما

قارا بايراق گئبعەلر كۈلگە سالیب.

گىلەنارىن چىچكلىرى

كول يار پاغين،
بولبول مسىن،
دان اولدوزون
باخىشىلا تومارلا يير.

باخىشىلا بوى او خشا يير
(گىلەنارىن چىچكلىرى يازا آلقىش دئىن كىمى)
كونش يولون دۇپىنلر.

گۈزلىرىندن باخىش آدلى
گۈزەل – گۈزەل،
ايتى – ايتى،

حزىن – حزىن
باياتىلار دالغالانىر.

اورەك، دويغۇ، دىلەك ياغىر
نور جالانىر باخىشىنин بايداسىندان.

كاھدان حتى

گۈزلىرىنىن بولاغىندان

معبتىن سوسوز قالمايش گوللىرىنه

گىلە-گىلە گولاب كىيمىن سوپا يلا يير.

اد آرزو سون سىنەسىندن كۆھنە نشان كىيمىن درن،

عشقى قبلە ئىدىن اىيگىت،

گونش يولۇن گىئدن اىيگىت.

اینانمیرام

گؤزوم دوشدو تزه آیا،
دئدیم هلبت گله جکسن.
قند الیمن دوشدو چایا،
دئدیم یقین گله جکسن

اولدو زلار دان نور سوزولور،
اوره گیم هئچ دن او زولور،
قاب-قاشیق ردیف دوزولور،
دئییم دای گله جکسن.

گئرو شوندن پای او مموشام،
تلیر سن گل یورولموشام،
کینه سؤزو مده دور موشام،
گله جکسن گله جکسن.

دئدیلر کی عشقه دالیب،
او زگه سینه شوراه سالیب،
گؤزلریندە گؤزوم قالیب،
اینا نیمیرام، گله جکسن.

گلدیم گئر دوم سؤزلر دوزدو،
اوره گیمی کدر او زدو،
سئوینج منه دوداق بوزدو،
نه جور دئییم گله جکسن.

يالان

بو كلكدن كى فلك خلقه قوروب
عشق بوينون گينه حسر تله بوروب
كؤرورم داغكىمى قارشىمدا دوروب
منى مندن آييران آيرىلىغى
ريشهمه تىشه ووران آيرىلىغى

يار كىدىر كن يارىلىرى يارلىغىمىز
باشلانىر هجردە بىمارلىغىمىز
بىزە دار دوستاق اولور وارلىغىمىز
بورداكى عشق دانىر آيرىلىغى
ائل نەدن قبلە سانىر آيرىلىغى
يارى ياردان آييرانلار من اولور
بىزە بىز سىزلىكىمىز دوشمن اولور
دۆز ياشىم دريالارا دامن اولور
سئل اولوب كاشكى يو وام آيرىلىغى
دوشمنه قارشى قو وام آيرىلىغى
قوياalar قوت آلام قوللارдан
آييرام آيرىلىغى يوللارдан
يازا ياردىم تورەدىم خوللارдан
قىرام اركانى يالان آيرىلىغى
يوردو ما كۈلگە سالان آيرىلىغى

قورخو

لحظه‌لر بوغاناق،
ماوييلر تو تقون،
لحظه‌لر او زانيب،
ايلله‌شىير منه.

ماویلر قارالیر،

دان اوزاقلاشیر،

دامجىلار كۈزۈمە

سىللەشىر منه.

گىسىم سحر باشى گىلەرم — دىئدىن

اخشام دولوخسانىب،

اولما گىلمەدین.

ئۇنىش بايداسى

حسرت ياش اولوب، كۈزلە دولماخدادى، داي گل
كۈز ياشلارى آخماخدا، سئل اولماخدادى، داي گل
هجران تورو دونيانى قفس تك بورويوب دور
دونياكىمىي باغرىيمدا دارالماخدادى، داي گل

هجریندە كئچن لحظەلرى يانغىلى ساز تك
غم پنجهسى، آه زخمدى چالماخدادى، داي گل
سن سىزلىيگە دؤزمك نه سايانق ممكىن او لارميش
دۇزدوم، دۇزوم جانىمى الماخدادى، داي گل
كل قوى گونشىن بايداسى دونيا يە جالانسىن
باغرىمدا قارانلىق ايزى قالماخدادى، داي كل
سال داغلارا هاى، گۈيىدە بولوتلار دىلە گلسىن
يارپاق كىيمى وارلىق بويو سولماخدادى، داي دل
ياتماز، يولونو گۈزلەيم اولدۇزكىيمى گۈزلەر
كۈزلەر كۈكۈ حسر تله سارالماخادادى، داي گل
هر گون «سحر» آددىملاريوين ماھنى سين ايزلەر
اچميش سحرىن باغرى قارالماخادادى، داي گل

سوزلر

گئجه آغىر.
گئجه اوزون.

گئجه باخىشلارا گئىيم.
فيكىر دالىب اۇز-اۇزومە دىلە يېرم:
گلسە گىرك او نو دئىيم،
بو نو دئىيم

ماوى گؤيلر چارشا بلارين آچان زمان
ايکى تاققا!

ايکى سلام!

دويفو گولو ماراقلانير
كلمه لره آدالانا.

اوره گيمىن چىلغىن-چىلغىن چىرپىنماسى
قويمور سۈزلر دوداقلانا.

گئجه آغىر.

گئجه اوزون.

گئجه دويغولارا گئىيم.

نه يى دىيىم؟

نه يى دىيىم؟

ئۇنىش اوستە كۈلگە

بويانىب قانادلاريم آلقانا
كدر اىيلى دانەنى نىشىليرم.
سارالان گولو، بىچىلن دىلى،
قىرىيلان چغانەنى نىشىليرم.

ياشيل اولكهمه قارا يئل اسيب،
كُونشه قفس اولونوب نصيپ،
وطنيمده تولكو كمين كسيپ،
بىلە آشيانهنى نئيليرم.

غريب اولموشام اوزومه، اوزوم
او توروب بو درده نهجور دوزوم؟
اوره گيمده قالدى آخىر سوزوم،
گئديرم، ترانهنى نئيليرم.

ياشاماقلينا كسيلىپ، آمان
دilik اولكهسين بورو يوب دومان،
كونش اوسته كولگە سالىپ يالان،
بىلە بير زمانهنى نئيليرم.

گئديرم گلين گۈروشوم، گئديم،
گۈروشوم بير آن، سوووشوم، گئديم،
يئنى غربته قووشوم، گئديم،
قفس آدلى لانهنى نئيليرم.

آغليا بىلسەيدىم

دايانماغا ديوار
نفس چكمه گه آز-چوخ هاوا
آليشدىرماغا سىگار
سینه مىن دردىن بىتىيرمه گه داوا،
وار
بونلار دئىير دردىم.
گونش يئرىنه اولدوزلارا كفایت ائيلىه بىلەردىم
باشىمى چىنىيۇه قويوب
آغليا بىلسەيدىم

كىئىچەلر

اۆزومو الداديرام، يوخ منه چاره كىئىچەلر،
چىيگرىدىر جان جىيگرىمدىن منى قاره كىئىچەلر.
من چالىشدىم كدرىن دالفالارىلان كىچىيىم،
كلمىدە قان قالاغى غىملە قرارە كىئىچەلر.

نه سحر وار، نه ده دان اولدوزو ايستير گئروشه،
ئۈزلىيم باغلى قالير قانلى غباره گئجهلر.
تو تاليم گلدى سحر خىرى نه دىير كوللوگومە،
ائىلهكى غم يىلى چارپىر بو دياره گئجهلر.
يوخوتك سال يادينا ائلـ او بامين شانلى ديلين
چكەلر گر دىليمىزدن بىزى داره گئجهلر.
ديل دئىيل سانكى اورەك دؤيىگوسودور گنجع ائلىمعين،
بوكى فرياده گلير منله دوباره گئجهلر.
دوروب ائلـ الـ الله وئرسە يارىلار غم سينهسى،
بوغولار نور دنيزىنده اوزو قاره گئجهلر.
تك قالىب ضولمت اليinde، باغيرىب، سوسمـا «سحر»!
چكىلر جهد ائلهسەك آيرى مداره گئجهلر.

شىرىنلر آجى

دۇيونور اورهكىم،
دىيىننير دئىير:
پئر غريب، گۈزى غريب، دام-ديوار غريب،

يارپاقلار ساريدير، آغاچلار آريق،
شىرىنلر آجيدير، هرنە وار غريب،
لحظهمل اوب-اوزون،

دېلكلر سورگۇن،

اولدوزلار اوزونە چئويرىب بئركون!

★

بىلىرم ايستەيير صعبتىن اوجون
هايانا چئويرىب، هايانا چكە.

بوچىلغىن

سېزلايىر

سىنى گۈرمگە.

ايتگين اولدوز

سايا - سايا اولدوزلارى
ايتگين اولدوزومدان سوراق ايزله ييردىم.
ايلىدىرىم تك چاخماغييى گۈر دوم آنجاق
هانسى سمتە آخماغييى گۈرمەدىم كى.

وارلیغیدان اریش—آرغاج کسه_کسه
اخیب گئتدین

اوره گیمه ساغالماز بیر یارا تاخیب،
کؤزلریمدن اوپوب گئتدین.

سن کی کئدرگی یدین یولداش!
باری منیم اوره گیمین

زامان توزونا بورو نموش قاپیسینا،
او قاپی نین

پاخیر با سمیش جفته سینه تو خون نمایدین.
دئمیرم کی ایلن
سو ووش!
یولدان کئچن.

بۇلدار انتظارىندا

تو توشدو آتش بىداده كۈنلۈم شاد اولان يئرده،
يىخىلدى كۈنلۈمون اومىد ائۋى آباد اولان يئرده.
سېخىلدى آيرىلىق جايىاقلارىندا قان اولان باغرىم،
تو تولدو قوشكىمى بال و پرىيم آزاد اولان يئرده.

اميد وصل ايله دؤزدوم فراق اياميئنه هيئهات!
پوزولدو نام-نيشانيم بزم وصله آد اولان يئرده.
سارالدى غنچە بختيم بولودلار انتظاريندا،
قىرىلدى رشتهسى او مىدىمېن اىجاد اولان يئرده.
سوروش احوالىمى گاهدان او زاقلاردا قالان يوردوم،
او دوزدو وار - يوخون شاعر قىزىن نراد اولان يئرده.
سارالدى غصەدن او زلر، آغاردى يول دؤين گۈزلى،
نه لازىمىدىر حزىن سۈزلى، «سەر» فرياد اولان يئرده؟

سئوگى

محبىت دنيزين

اوره كلر بايداسيلان حاخلاميان،
كۈرۈش ھجالارين دودا خلاميان
اولدو زلار مالخىمىندان
منه اىچگى ساخلاميان سئوگى
سنە غرييisse مىشىم

يانارداڭ

ديله دىگىم او جالىقلار يانا شىلماز،
دوداقلاريم يانا — يانا
دولانيرام زامان يوردون،
چاناقلارين اىچى هاوا.

يا يليم سسى يا ييلماقدا
ياناقلارين سارالماسين يا خينلادير .
ياماجلاردا يالتاقلارين يالوارماسى ،
يورد بويونجا آصلانلارين
باغير ماسى
يا يليم سسى او جالماقدا
يا يليقلارين قارالماسين يا خينلادير .
كىنه دولور چاناقلارا ،
يا خينلاشير
ياواش - ياواش
يانار داغا
ياناشماغىم ،
ياناشماغىن ،
ياناشماقلار .

انتظار

او خونما میش قالار قاپی،
یازیلمامیش بایاتی تک.
دئیلیمہ میش قالار سوژلر،
ساز تئلینه تو خونما میش
زخمەلر تک.

دیزه چوکەر،
زامان آددیملا ری بیردن.
اوره گیمدن کئچن يولدا

چوخ یوبانما

ظلومت بولودو آلیب فضانی،
یاغدیرما کدرلی قارى گئتمە.

غم بورگەله بیبر یئتن زمانی،
و ۋېرمە غمە اقتدارى گئتمە.

داڭلار دومانا دالىر، دان آغلىر،
ھونكۇرتو چالىر اوړەك قان آغلىر،
سن سىزلىيگە دۈزمە بېرچان، آغلىر،
سن بىل سۈزو عشق تارى گئتمە

حضرت گئدیگین گزیب دولانماق،
اوْز قوردو قوموز اوْجاقدا يانماق،
بیگانه‌لر ایچره عشقی دانماق،
قویدون بئله بیرقرارى، گئتمە.
وارليق كتا بىندا داغلانان سۆز،
سون ماھنيا دوغرو باغلانان گۆز،
ای اوْزلو گومو او نوت دوران اوْز،
من سىز او توروب شكارى گئتمە.
ايلىر جه دم ایچره فيكىر دالماق،
كال كلمەلر اوسته كۈرپو سالماق،
سندن يارانىر فناده قالماق،
ای وارليغين اعتبارى گئتمە
وصلين گولو پرپر اولدو سولدو،
بىر لعظه داييان گۈرۈم نه اولدو،
آخىر باخىشىم دومانلا دولدو،
كۈر شاد ياغىش ایچره بارى گئتمە
هجران قفسى، خزان هواسى،
چىلغىن «سحر» عشق مبتلاسى،
سن سىز او زانىر زمان رداسى،
كىل عمرۇمو ائتمە يارى گئتمە.

حسرت

بیر تورکو دیلیمده،
بیر سئوینج باخیشیدا،
بیر گولوش دوداغيما،
اولوشگەدى
آلقيشا اوزالميش قوللاريم
حسرتلە قول بويون اولدو
كيم قوپارديب
اولدوزلارى؟

«ساهر»^۵

هانسى گۈز ياشىلا تارلانمىش باخىش،
گونش حسرتىلە گۈزىه باغلاندى؛
كىزلندى آرزو لار اولدو زو،
سۇندو؟!

هانسى يولدا قالمىش گۈز ياشى
آخدى،
دنىزه قوشولان غم بولاغينا:
دنىزدن آلوولو
دالغا داشلاندى؟!

هانسى آه، سىزلادى يئل قولاغينا،
اينيلتى سىسينه آينيلدى توفان؛
داغلار سىلكەلندى،
گؤى دولوخساندى؟!
هانسى ال او زولدو عشق اته گىندن،
اوره كىر او دلاندى
زامان دايىندى؟!
بىر ماھنى بارداڭى چۈندو
جالاندى
بىر وارلىق چارداڭى او چىدو
تالاندى
كىچەدن آيرىلىپ
ظولمتىن قىرىپ
يوكسىلدى آرزو لار او جالىغىندان
اولدو زلار قويۇندا
نورا قويلا ندى.

گئجه دیوارى

يولدا يارپاق
 يئرده يارپاق
 بوداقلاردا
 خولدا يارپاق
 باخا - باخا يارپاقلارا
 سو و شورام.

ياخينلاشا - ياخينلاشا

اوره گيمين دؤيو نتوسو ...

پنجره زدن گئزه ديهن:

پائيز گئرمە ميش لوت آجاج

بولوتلارا بىچىلمىش گئى

أيرى بير كاج

خزانى تئز اينانميان

آلا-بىلا، يارپاقلاردىر.

يولدا يارپاق

يئرده يارپاق

بوداقلارسىز يئلده يارپاق

آتوضىگە مدن گئزه ديهن،

گئجە آدلى اوجا ديوار،

گۈزلرىمدن باخىشىوين اىزىن پوزور

حسرت كۆزو،

دامجىلا ياش سوزەن كيمين

اوره گيمىن گۈرۈش آدلى يازىلارين رىزىن پوزور

تورپاقلانان يارپاقلارىز

وارلىقدان ال اوژەن كيمين

ال اوزموشەم گۈرۈشو ندىن.

دۇنۇم دۇنگەسى

پرپر باخىشلاردان قاندىم
زامان آيرىلىق رىڭىدىرى
گونش،
دۇنۇم دۇنگەسىنىدە
دولوخساندى

یانار خاطره

کۈزەرلە نىر وورغۇن اورىھە كىلدە ھله
يانماقىيىن خاطرەسى

سن تورپاغا سىفماز اودىسان
بورانلىقدا سارماز گول.

سن اولدوزسان،

اوره کلرده آرزى اکهن

ديلك آينالارين سيلهـن.

☆

ـ معـرـلـهـشـنـ سـعـرـلـرـيـنـ گـورـوـشـونـهـ

ـ ذـيـرـوـهـلـرـ باـشـ قـالـدـيرـانـداـ

ـ تـوـنـشـ اـنـيـبـ

ـ نـورـ كـوـزـدـسـيـنـ

ـ بـولـانـمـامـيـشـ بـولـاقـلـارـدانـ دـولـدـورـانـداـ

ـ اـرـزوـبـوـيـلـوـ كـماـنـلـارـيـنـ بـوـىـ بـوـخـونـوـ گـرـنـهـشـهـرـكـ

ـ قـارـانـلـيـغـيـ اوـخـلـوـيـانـداـ

ـ سـوـنـ گـئـجـهـ نـيـنـ اـولـدـوزـلـارـىـ

ـ دـيـلـهـ دـيـگـيـنـ جـهـ الـاـلـهـ

ـ «ـآـر~ز~و~گ~ي~ل~ه~»ـ گـئـدـهـ ـ گـئـدـهـ

ـ اـورـهـ کـلـرـيـنـ توـشـگـوـسـيـلـهـ

ـ دـوـشـ دـيـلـهـ

ـ اوـنـدـولـلـماـزـ آـدـيـنـسـنـيـنـ

ـ سنـ تـورـپـاغـاـ سـيـغـماـزـ اوـدـسـانـ

ـ اـورـهـ کـلـرـيـنـ توـشـگـوـسـوـنـدـهـ باـسـدـيرـمـيـشـيـقـ،ـ

ـ سـنـيـنـ يـاتـارـ خـاطـرـهـ وـنـيـ

ـ سنـ اـولـدـوزـسانـ.

دلى

تۇزا ناقلى دو نىلرده، اوْزلو كومۇ ايتىرمىش
قارالانمىش يازىلارتىك
زامان يو كوكورە گىمددە
سانا گلمىز آياق اىزى
آرزو رېزى
حىسرت كۆز و او رە گىمددە

او زامان‌کى اوره گىمىن قاپ-باجاسى،
عاطفه‌لر توفانىندان سينما مىشىدى،
اولدوزلا را آداخانديم
ناغىل دئىيب، ماتوشگەمى ياتىرداراق.
اولدوز قاشلى او زو گومو كۈرمە ديلر،
آرزى خالچاسىن توخويان بارماギيما
منى زامان بايداسينا پايلا ديلار
دونتلره
دونتلرده ايتتلرە
منسيز منى نئيلير ديلر؟

اوزلو گوملن آير يلا راق،
باخىش پرده سينه بو كىدو
اولدوزلارين خاطرە سين.
پارچالا نميش، اوره گىمى،
چىلغىن بورانلار سورودو
اوزاقليلىغلار اولكە سينه.
چۈكىز بورانلار بورودو
كىچەلرین آتوشگە سين.
ايراقلىغلار كۈلگە سينه دالدالانديم،
اولان-قالان دويغولارين ايستىسى لىن
دۇزدوم آجي سويوقلارا.

زامان كىچىدى، دومان كۈچدو
كۈزۈم دوشدو اولدوزلارا،

گئری قاپیتىدىم يئنى دن
تۇزاناقلى تاقچالاردان،
حسرت اىيلى بوقچالاردان،
سارى يارپاق باغچالاردان.

قاشى دوشموش اوزوگومو،
شىرىم - شىرىم، آرزىلارين خالچالارين،
اوره گىيمىن پارچالارين،
اوْزلىوگومو،
يىغىشىدىرىدىم يولا دوشدو.

صا باحىن يولو هارداندىر؟!